

Aleg. 75.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyi obszarów dworskich i gmin Przeclaw, Podole, Wyłów i ośmiu innych w sprawie wyłączenia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Radomyślu, a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mielcu.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu uchwały wysokiego Sejmu z dnia 26. marca 1892. przekazującej nam do zbadania petycyje gmin i obszarów dworskich: Przeclaw, Podole, Wyłów, Błonie, Kielków, Książnice, Podleszany, Rydzów wola Mielecka, Piątkowice i Grzybów proszących o wyłączenie ich z okręgu Sądu powiatowego w Radomyślu, a przydzielenie do okręgu Sądu powiatowego w Mielcu mamy zaszczyt po zebraniu w tym względzie bliższych wiadomości i zasięgnięciu opinii Rady powiatowej w Mielcu i c. k. Sądu wyższego krajowego w Krakowie przedłożyć co następuje:

Głównym powodem żądań gmin na petycyi podpisanych jest ustanowienie nowego c. k. urzędu podatkowego w Radomyślu rozciągającego swe czynności na cały okręg sądowy tego nazwiska, a następnie odmowa c. k. władz skarbowych co do pozostawienia ich w przynależności do c. k. urzędu podatkowego w Mielcu.

Okręg c. k. Starostwa Mieleckiego skutkiem biegu rzeki Wisłoki dzielącej cały obszar jego na dwie prawie równe od północy ku południowi przedłużone połowy, a stąd i trudniej podczas wylewów komunikacyi między sobą, podzielony został na dwa sądy powiatowe. Siedziba jednego jest powiatowe miasto Mielec leżące nad rzeką Wisłoką, a zatem na samym brzegu swego okręgu sądowego chociaż w centrum całego starostwa; — siedzibą drugiego miasteczka Radomyśl położone w południowym krańcu swego wydłużonego terytorium w miejscowości pozbawionej wszelkiej lepszej komunikacyi ze swoimi gminami.

Skutkiem takiego podziału dwie trzecie miejscowości Radomyślkiego okręgu sądowego dziś przy ustaleniu komunikacyi na Wisłoce przez wybudowanie mostu pod Mielcem ma daleko lepszą i bliższą drogę do Mielca niż do Radomyśla, nie dziwnego zatem, że domaga się przyłączenia do tego pierwszego okręgu sądowego zwłaszcza teraz gdy pod względem stosunków podatkowych przyłączono je do Radomyśla.

Rada powiatowa Mielecka z powodu, że zmiana terytoryalna obu sądów interesom powiatu autonomicznego nie przeszkadza zgadza się i popiera żądania gmin petycyonujących, lecz c. k. władze sądowe ze względu na tok spraw w obu sądach i przeciwną obecnym tendencyom c. k. Rządu i kraju dążność zwiększania istniejących okręgów sądowych skłania się

tylko do przyłączenia trzech najbliższych Mielca gmin Książnicze, Podleszan i Woli Mieleckiej, z ogólną ludnością 1875. mieszkańców.

Powiat sądowy Mielecki liczy 35052 ludności Radomyślski zaś 36244. Ponieważ gminy żądające wyłączenia razem z gminą Trzciana, która oświadczyła się również za przynależnością do Mielca obejmują wraz z obszarami dworskimi 7778 ludności zatem stosunek zaludnienia tych dwóch okręgów sądowych zmieniłby się po przeniesieniu w ten sposób, że Mielecki miałby 42839 a Radomyślski 28466 ludności. Otóż okoliczność ta zniewala i Wydział krajowy do oświadczenia się przeciw tak niepomiernemu powiększaniu okręgu Sądu powiatowego w Mielcu na niekorzyść Radomyślskiego tembardziej, że zezwalając na przeniesienie gmin petycyonujących niejako upoważniałoby się wiele innych gmin dzisiejszego powiatu sądowego Radomyślskiego jeszcze bardziej oddalonych od siedziby swego Sądu do stawiania podobnych żądań, a to spowodowałoby zmniejszenie okręgu w Radomyślu do obszaru kilkunastu gmin miasteczko to otaczających.

W ogóle biorąc obszar c. k. Starostwa Mieleckiego ze względu na topograficzne położenie swoje i zaludnienie wymaga utworzenia tam trzeciego c. k. Sądu powiatowego, przy czem dałyby się usunąć tego rodzaju niegodności przez odpowiednie umieszczenie siedzib władz sądowych i podatkowych.

Dopóki zatem to niestąpi Wydział krajowy jest zdania, że na razie pożądanem będzie tylko wyłączenie trzech przez c. k. Sąd wyższy krajowy wskazanych miejscowości dlatego wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z d. 11. czerwca 1868 r. Nr. 59 D. u. p. udziela c. k. Rządowi swoją opinię iż pożytecznem będzie dla dogodności mieszkańców, aby gminy i obszary dworskie Książnice, Podleszany i Wola Mielecka wyłączone zostały z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Radomyślu a przydzielone do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mielcu.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 28. października 1892.

Marszałek krajowy:

Sanguszko m. p.

Sprawozdawca:

Dr. Damian Sawczak m. p.

Członek Wydziału krajowego.